

EUSKEREAREN NORMALIZAZINORAKO PLANGINTZEA BAKION

BERMEO, ERRI EUSKALDUNEAN SARTUTEN ZARA!!

Zuk, Bakioko irakurle, Bermeorantzako bidean, Urizarreta inguruan, bide ertzean dagoan iragarko ori aibat bider ikusiko zenduan.

— Ta, kontxo! Bermeotarrok alakook! Nondik nator ni, bada? —esan go leuke bakiotar euskaldun-euskaldun dan edozeinek.

Bakiotik Bermeora joanckeran, bakarrik, euskaldunen Errian sartuko bagintzaz lez!

Ez leuke inoren arridurarako onek izan bear. Bermeotarrok euskaldun izateko gogoia iragarkietan ezeze, gauzak egiterakoan be argi-argi itzi dabe eta. Bermeotarrok euren euskal nortasunari, euskaldun izateari eta euskeraz biziteko gurariari sendo ta errime eusten deuseelako. Eta gurean, zer?

Ez leuke inork gauza barririk esango, Bakion euskerearen egoerea gero eta txarragora doala esango bagendu. Aaleginak aalegin. Danok, euskaldunok zein erdal-dunok, asmatu geinken gauza nabaria da. Baina, au nori deutso ardura?

BA, NIRI NEURI, BAI! Eta auxe berau da idazki onen zergaitia.

Euskerea Bakion egoera negargarrian dago, nire eritxiz. Espainako erderearen menpean bizi da, atxilotuta balego lez. Erdereak arnasea eta bizia kendu gurarik bizi da. Sasoaia da, jagokon lekua eta duintasuna emon daioguzan. Kanean zein familian, administrazioan zein eskolan.

Euskaldunok Bakion, denpora guztian, erriko edozein tokitan euzkeraz biziteko aalmena euki gura eta eskatuten dogu. Beste edozein izkuntzatan egitera bear-tuta egon barik.

EUSKERAZ ETA KITTU!

Eta au egia bihurtuteko bideak bear doguz.

Biderik zentzuzko eta bearrezkoena euskerearen aldeko NORMALIZAZINO PLANGINTZEA egitea eta aurrera ataratea da. Bear luzea eta erronka aundia izango da. Bai! Baina, egin egin bearrekoa.

Bizitzaren arlo guztietan, bai agoz bai idatziz, ezertariko soster barik erabilten dan izkintzeari NORMAL-DUA esaten jako.

Edozeri buruz berba egiteko, edozer adierazoteko normal-normal erabilten danari, ain zuzen.

Elburu nagusi garbia, bada:

BAKIO %100ean EUSKALDUN-EUSKALDUN IZAN DAITEN!

Elburu onetara elduteko plangintza onek urrengo baldintzak bete bearke leukez:

egoki eta zeatza

erriko egoera soziolinguistikoa gogoan artukoa

zabala eta alor guztietarako

erri mailakoa

denporan iraunkorra

erritarrek oneritxi eta eskuartua

— udalak bultzatu eta babestua

— erabagiorrak diran arloei leentasuna emotekoa

Plangintza onek orain bizirik dagoanari eutsi bear deutso eta, bide batez, bizitzea guztiz euskaldunago bihurtuten lagundu bear deusku. Azken baten, benetako IZKUNTZA POLITIKA eraginkorra indarrean jartea giltza dogu. Bakion Bakiorakoa.

Adostasunik zabalenean oinarrituta, erritarren eta erriko erakundeen eskuartzerik andiena da, egitasmo au azurmaminduko leiken bakarra.

Izkuntza plangintza edota politika onek euskerearen ereabilerea bultzatu bear dau. Olantxe:

euskerearen oiko erahilera eremuak sendotuz

euskerearen igorpena ondorengoentzako bermatuz

euskerearentzako berbadun barriak irabaziz

euskerearentzako erebilera eremu barriak irabaziz

Au da, euskerea arlo nai maila eta era guztietan —zein agoz zein idatziz— gero eta geiago erabiltea.

Adostu edo onartuko dan izkuntza politikea aurrera eroateko bada, bearrezkoa da diru-aurrekontua aurreikustea. Edozein izkuntza politika ezin leiteke sustatu, atzean bitarteko edo eskuarte ekonomikorik ez badauka.

Agintariek, euskalduntze garabidearentzako galga izan barik eragile bear dabe izan. Kanpora nai barrura begira. Udalak euskerearen normalkuntza bidean dauan garrantzi beren-beregizkoa azpimarragarria da. Ezin onartukoia izango litzake, onelango izkuntza plangintzaren bat erdikinetan egingo bagendu. Arazoari dauan garrantzi aundia emon eta jaramon egin bear jako. Borondate ona ekintza biurtu. Udalarengandik konpromizuz zeatz eta benetakoak argi be argi egon bear dau.

Udalerrri mailan, euskerek gune guztiz euskaldunak bear dauz, sare eta zerbitzu sozial guztiz euskaldunekaz. Eta udalak onetarako,

— euskalduntasun instituzionalaren irudia emon bear dau, bai barru bai kanpo aldetik

EUSKERA

- udalerriko erritarrentzako zerbitzuen betebe-
rrak euskeraz emoteko gauza izan bear dau.

Baina, ez eurak bakarrik. Leen aitatu dogun lez, era-
bilerea erritarren esku dago eta. Eta egon bear-
ko. Errita-
rrek plangintza au eztabaidatu bear-
ko leukee. Eztebaida
teknikoa bultzatuz eta politikoa alboratuz. Euskerearen
normalizazioa erritarrekaz batera, bakarrik, burutu aal
izango dalako. Bear onetara erritarrak erakarteko, beste
ekintza batzuen artean, zuzpertzeko edo kontzientziatze
lanak ez dira gero, auzaren gauerdiko ez-
tulak.

Eginbidean agertu leitekezan sosterak zelangoak
diran indentifikatu bear dira:

- erritarren erantzun txatxarra.
- aldaketa sozio-ekonomiko eta politikoe-
k izkuntza egoeran euki leikeen aurkako eragina.

Eragozpenoi, baina, aurre egin bear jake.

Plangintza orokorra indarrean jarteko ez daukagu
denpora geiago galtzekorik. Egin egin bear dogu eta.
Arik arinen egin be.

Udaleko agintarien aldetik jarrera baikor, sendo,
zabal, ekinkor eta ausartarik ezean, ezin izango da ezer
ganorazkorik egin.

Euskal Erriko beste udalerrri batzuetan agintari poli-
tikoek euskerearen normalizaziorako plangintzearen
aldeko sendoro agiri dira. Bermeotarrok, esaterako. Eta
orrexegaitik miresten dodaz eta eurenganako nire begi-
rune osoa dauke. Zintzotasunez alde jokaturten dabela-
ko.

Euskaldun jaio nintzan,
euskalduna azi,
euskera utsik amak
eustan irakatsi;
euskera maite maite
zabiltz neugaz beti,
euskera il ezker-
o ez dot gura bizi.
(Felipe de Arrese-Beitia - 1881)

Iniaki MARTIARTU

ERRIOXA'ra IBILLALDIA EUSKERAZAINTZA'rekin Irailaren 21'ean

OARRA

Ibillaldi onek elburu bi daukaz:

BAT: Gure kristiñau-sinismenaren antxiñako oiñatzak ezagutu.

San Millan sinismenaren aldetik iturria izan da Euskalerrian.

Ez dago orrelako itzalatasuna daukan beste etxerik.

BI: Euskera idatziaren iturriak ikusi Errioxa'n.

Eukeraz idatzitako aurrerengo itzak San Millan'en idatziak dira (992).

EUSKERAZAINTZA'k zuzentzen dau ibillaldi au euskerearen Erri-Akadeami dalako.

ZELAN JOAN:

Ez dogu uste Bilbao'tik autobus bat beteteko beste batu garanik. Orregaitik geure berebilletan joango gara eta an alkartuko gara Gipuzkoa 'tik doan autobus 'ekoakaz eta arabarrakaz.

IBILLALDIAREN ORDUAK:

9,00: Urten.

11,30: Yuso edo beko San Millan'en mezea.

12,15: Beko San Millan ikusi.

Suso edo goiko San Millan'en Naparroa'ko antxiñako erregen alde errespontsoa.

14,00: Senitarteko bazkaria: BADARAN " Comercio jatetxea " n (lursagarrak lukainkeagaz eta arkumearen saiatz erreak, Bertsolariak lagun.

16,00: Mañas lekaide-etxea ikertu eta oroigarriak erosi.

(Bizkai'ko Jaunaren alabeak dauan arpegiaren edertasuna ezagutu).

ORDAINTZEKO:

Arduraduna: Olazar'tar Martin. Tel.: 674 11 38 edo 674 01 23. Mungia.

Epearen azkena: Uztaillaren 31.

Ordaintzekoa: 1.800 pezeta. Bide-saria, berebeldunagaz berbatu.